

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése: Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft
Fél évre 2 ft
Negyed évre 1 ft
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadottnak:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppellik A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl.
Brünnen: Stern M.

Nyitási petitsora 10 kr.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztii önégyelőző szövetség”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A Muraköz visszacsatolása.

Az abszolutisztikus kormány a Muraközt kiszakította Magyarországtól, illetőleg Zalavármegye testéből s Horvátországhoz csatolta. Midőn a magyar alkotmány visszaállított, s felsége igazságossága visszacsatolta területileg és politikailag a Muraközt, de egyházi kapcsolatában megmaradt továbbra is a zágrábi érsekség fenntartása alatt. A törvényes visszacsatolás teljessége érdekében Zalavármegye már 1872-ben megtette a kezdeményező lépéseket és 1875-ben a király s felsége elrendelte a tárgyalások megindítását a visszacsatolás iránt. Akkor azonban részben a zágrábi érsek érzékenykedése miatt eredményre nem vezettek a tárgyalások. Most, hogy a zágrábi érseki szék megfűszerezett, kétségkívül elkövetkezett a legalkalmasabb időpont az elvben már s felsége által is jóváhagyott visszacsatolás keresztülvitelére s Zalavármegye e hó 16-iki rendkívüli közgyűlésén meg is tette a kezdeményező lépéseket. — E mozgalomra vonatkozólag Zala-Egerszegről a következőket írják lapunknak:

Zalavármegye törvényhatósága Svastics Benó főispán elnöke alatt f. hó 16-án rendkívüli közgyűlést tartott, a melynek kizárólagos tárgyát Muraköznek a zágrábi érseki egyházi megyétől a szombathelyi püspöki egyházmegyéhez s cs. és apost. királyi felségének 1875. nov. 24-én kelt legfelsőbb elhatározásával elvileg jóváhagyott elcsatolása tárgyában a m. kir. kormányhoz intézendő felirat képezte.

Tekintve a tárgynak nemzetiségi szempontból egész Zalavármegyére kiható nagy fontosságát, a vármegye bizottsági tagjai nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen. Különösen szokatlan nagy számmal voltak képviselve Muraköz törvényhatósági biottsági tagjai, köztük több lelkész is.

Az elnök főispán a közgyűlést többször zajos éljenzéssel kísért gyönyörű beszéddel nyitotta meg, melynek végén fel kérte a közgyűlést, hogy az általa előadottak értelmében Muraköznek a zágrábi érseki megyéből való kikebelezése és a szombathelyi püspöki megyébe leendő bekebelezése iránt a m. kir. miniszterelnök, valamint a vallás és közoktatástügyi miniszter urhoz felirat intézését elhatározni sziveskedjék.

A viharos éljenzéssel fogadott beszéd után Hajós Mihály alsó-levendvai ügyvéd és Szabó Imre volt országyűlési képviselő, mint bizottsági tagok szólaltak föl. Szabó Imre behatóan ismertette a helyzetet és történelmi adatokkal illusztrált beszédében méltatta az elcsatolás ügyében a közel múltban tett lépéseket és mozgalmakat. Mind a két szónok kifejezést adva a közgyűlés élénk helyeslése között amaz indítványoknak, hogy elnök főispán előter-

jesztéséhez képest a miniszterelnökhöz, ugy a vallás- és közoktatástügyi miniszterhez az elcsatolás érdemében felirat intézések.

Ezután Gózonny László, vármegyénk fáradhatatlan főjegyzője, a közgyűlés osztatlan figyelme között olvasta fel a miniszterelnökhöz, mint az öszkormány képviselőjéhez, valamint a vallás- és közoktatástügyi miniszterhez intézendő, a közgyűlés által felolvasás közben többször általános helyesléssel és élénk éljenzéssel kísért és egyhangulag elfogadott feliratot.

A feliratot a kormányhoz főispán ur vezetése mellett egy küldöttség fogja vinni még e hét folyamán.

Fényes elégtétel.

Megyeszerte általános megbotránkozást szült a „Magyar Állam”-ban nemtelen boszúálló kezek által írt s más lapok által terjesztett ama vakmerő merénylet, melylyel vármegyénknek nemcsak hivatalos állásában, de tevékenységben, közszeretet és becsülésben legelső emberét: Svastics Benó főispánt illették.

A mily nagy volt a felháborodás, oly fényes az elégtétel, melyet a megye közönsége a napokban kihaló két alkalommal nyújtott megtámadott főispánjának. Az egyik alkalom e hó 10-én tartott közigazgatási, a másik a 16-iki megyei közgyűlésen kihalkozott.

Megtámadott főispánunknak nyújtott elégtételekről a következőkben számolunk be:

A közigazgatási bizottsági ülésen Skublics Gyula bizottsági választott tag, vármegyénk közéletének egyik vezérfője, a tagok osztatlan figyelme és általános helyeslése között indítványt tett a következő megokoló beszéd kíséretében: Mindnyájuk előtt ismeretes azon gyalázatos merénylet a mely a sajtószabadság örve alatt megynék szeretett főispánja ellen elkövettetek. Egyesek úgy, mint testületek, siettek is méltó felháborodásuknak és a szerző elleni kárhözható ítéletüknek kifejezést adni és babár főispánunk polgártársainak ezen igazságos nyilatkozatában már felalálhatta az irt feldult kedélyének megnyugtatására, mindamellett azt hiszem, hogy e testület tagjai, akik közvetlenül tanui főispánunk fáradhatatlan, őnzelen és eredménydus tevékenységének, csak kötelességüket teljesítik, ha évek során át szerzett meggyőződésük alapján következő indítványomat elfogadják: Zalavármegye közigazgatási bizottsága őszinte fájdalommal és megbotránkozással tejezi ki a megye főispánja ellen a sajtó útján elkövetett igazságtalan merénylet fölött és kijelenti, hogy ezen és ehhez hasonló

erkölcsstelen, a tisztesség fogalmával ellenkező cselekmények nem képesek a megye főispánjának hivatalos tevékenységébe helyezett bizalmát megingatni és személye iránt viseltető tiszteletét és szeretetét gyengíteni.

A vármegye legilletékesebb fóruma által egyhangulag elfogadott ezen indítvány legfényesebb czáfolatul szolgál a történt orvátmadások ellen s egyuttal — a tisztaság öntudat mellett — legszép elégtételt nyujthat vármegyénk közszeretben álló főispánjának.

A közgyűlés Hajós Mihály bizottsági tag felszólalására egyhangulag és szünni nem akaró éljenzés kísérete mellett fogadta el azt az indítványt, hogy, miután vármegyénket oly közvetlenül és kiválólag érdeklő ügyben Muraköznek egyháziilag leendő elcsatolása ügyében kezdeményezésért az érdem elvitáztatlanul az elnök főispáné; tekintve továbbá, hogy mióta s áll a megye élén, a közigazgatás kifogástalan, s hogy a főispán a közigazgatás terén kifejtett buzgalma és tevékenysége által a megye közönségének évenként ezeket jövedelmező vagyont teremtett, mi által a megye közönségét örök hállára kötelezte: fejezze ki a közgyűlés megynék főispánja iránt őszinte tiszteletét, tántoríthatatlan ragaszkodását és föltétlen bizalmát s örökítse azt meg jegyzőkönyvében.

A csáktornyai járás gazdaközönségéhez.

Zalamegyei gazdasági egyletünk elnöksége megbízott egy, a balatonvidéki philoxera ellen védekező egyesülethez hasonló egyesület létesítésével és ennek elnökévé nevezett ki.

Mint kezdő gazda, a szőlőművelés terén csak csekély tapasztalataim lehetnek, összekötéseim, befolyásom e járásban ugyszólván semmi, így tehát méltán csodálkozom magam is e kinevezésen; de, hogy a kezdet meglegyen, a jó ügy kedvéért magamra vállaltam egy közgyűlés összehívását május 22-én, a präparandia épületében, délután fél 4 órára.

Reményem, hogy az igazgatóság lesz oly kegyes nekünk e czérra egy tantermet átengedni, hogy ott a közgyűlés megbeszélje ügyünket, esetleg új elnököt válasszon és a már meglevő amerikai szőlőtelepet megtekinthesse.

Azért tüstem az alakuló gyűlés napját oly távolra, hogy minél többen szólhassanak a tárgyhöz, ezáltal a közgyűlés is orientálva lesz teendőinkről és az alakulás könnyen fog menni

Megint a kezdet kedvéért vagyok bátor

a Balatonvidéki egyesület alapszabályai nyomán megjelölni az irányt, melyben ezek a mi viszonyainkhoz alkalmazva lennének módosítandók:

1. §.

Az egyesület czime: »Muraköz vidéki filloxera elleni védekező egyesület.« Székhelye: Csáktornya.

2. §.

Az egyesület czélja.

Eddigél, hála az Istennek, filloxeránk nincs és adja a jó Isten, hogy még számos évekig ne legyen! Az egyesület czélja tehát nem lehet más, mint mindent megcselekedni ez ártalmas rovar távol tartására, a mennyire ezt a tapasztalat és a tudomány segítségével elérni lehet — a szőlőművelés fejlesztése és a termény értékesítésének emelése. egyáltalában a szőlőgazdák érdekében megóvása és megvédése, hogy a szőlőművelés a tökéletesség azon fokát elérje, mely a viszonyok teljes ismerete mellett a tudomány és tapasztalat vivmányainak alkalmazása által elérhető.

3. §.

Ezen cél elérése szempontjából az egyesület működését következőkre terjeszti ki:

a) Népszerű nyelven irandó könyvecske által, melyben a köznép figyelmeztetik, hogy a filloxerát kapával, ruhaneműekkel könnyen hozzánk is be lehet hurcolni, ez figyelmeztetésül azoknak, kik filloxerás területen járnak; a tanítók és lelkészek ez ügyben a szószékről nagy hasznot tehetnek a népnek.

b) Ne hozassunk semminemű szőlővesszőt és tartsuk figyelemmel a már meglevő amerikai szőlőtelepeket és tanulmányozzuk.

c) Tegyük kirándulásokat a szomszéd filloxerás területekre, különösen a szomszéd Saurics Fridau melletti vidékre: ezen vidék hasonló talajjal, climával bír a miénkkel, tehát könnyen tanulhatunk a szomszédok kárán vagy hasznán, egyszersmind tanulmányozhatjuk az amerikaiak hasznavehetőségét.

Ha a filloxera — adja Isten — csak hosszú évek múlva nálunk is befészkel magát, akkor az ellenséget jól elkészülve kell fogadnunk. Akkor sem kell kétségbe esnünk, mert a mi szép Muraközünk sok vörösgagyas, kavicsos és mély talajjal bír, a mi az amerikaiak termesztésére kedvező; ép e napokban olvastam, hogy az Ermellék hasonló vörös talaján már 3—4 év óta per magyar hold 25—30 hectoliter bort szüretelnek Jáques és Elvira direct termők után.

Franciaországban 150—200 hl-ert 1 hectár után.

Magának is alkalman volt e napokban dr. Geršák fridau közjegyzőtől származó 1890. amerikai sőtétvörös bort kóstolni, mely kitűnően ízlett, kellemes zamattal bírt és megér 10—12 forintot per akó.

d) Ott, hol a filloxera terjedését a helyi viszonyokhoz képest (legyen az Lendva, vagy a szomszéd stájer vidéke is, ha az drága Muraközünk vesztélyeztetné) a megtámadott szőlő kiirtásával megakadályozni, illetőleg megnehezíteni és így lassítani lehet a szénkénnel való irtás alkalmazásának ajánlása vagy pénzzel való segélyezése.

e) A Peronospora elleni küzdelem segélyezése és ismertetése.

f) Hasznos gépek beszerzése, ismertetése és ha praktikusnak bizonyultak, azok ajánlása.

4. §.

Egyesületi tagok.

Az egyesület tagja lehet minden szőlőbirtokos, ki bortermeléssel foglalkozik, ki a bizottmány által felvétetik és a ki kötelezi magát 8 év tartamára 50 kr. évenkénti tagsági díj fizetésére. (Évvvel azt akarnám elérni, hogy egyesületünknek minél több tagja legyen; míg filloxeránk nincs, addig ezen pénzzel beérhetjük, sőt még reménylem, kis tőkét is szerezhelünk, mely a rovar megérkezéssel szépen gyümölcsözhetne.) Az egyesületi tagok által fizetendő összegek az alapszabályok 14. §-ban meghatározott időben és módon rovandók le.

9. §.

Az egyesületi tagok jogai.

a) Minden egyesületi tag részt vehet az egyesület választmányi üléseiben és közgyűlésen, mindkét helyen észleleteit közölheti, vagy javaslatokat tehet, esetleg ilyeneket írásban küldhet be stb.

A Balatonmelléki szövetség többi alapszabály pontjait elfogadhatjuk; csak a mi a titkárt illeti ugyhiszem egyelőre jó volna a tisztségre egy fizetés nélküli egyént megválasztani és a filloxera megjöttével egy egy praktikus, szőlőszeli iskolát végzett és a védekezés módjairól ismerős 1 vagy két v i n c e z e l l é r t szerzőt, kik bennünket azokban oktathatnák.

Még egyszer appellálok Muraköz szőlőbirtokosainak nemcsak hazafiságára, hanem saját hasznuk megismerésére.

Amint már kimutattam, nemcsak az amerikai vesszők, de a szénkénezés ott, hol a talaj sem nem tulságos kötött, sem nem tulságos homokos, haszonnal alkalmazható, de persze akkor a szőlőtökének kitűnő erőben és jól megmunkálva kell lennie, különben nem jár haszonnal.

Kérem egyszersmind a t. cz. közönséget, szólaljanak fel minél többen, hogy ezen kérdés minden oldalról kellően megvilágíthatassék.

Br. Knezevich Viktor.

Perlaki levél.

Márcz. 18.

Oh jaj! ... így kiáltok föl ... hogy epochális dolgokról nem írhatok. De hát végre is — ki tehet arról, ha a viszonyok annyira holtá tették az évadot. Igaz ugyan, hogy „nincs semmi új a nap alatt”, de mégis kapva kapunk minden kis eseményen, hiszen többé-kevésbé az újdonság ingerével bír. És még csak ilyenről sem szólhatok!...

Oly egyformán telnek napjaink, mint az égitest járása: fölkel, hogy ismét lenyugodjék. Hanem még ez zavartalanul futja meg pályáját: addig a mi egyhangú életünket, ha mások nem, legalább az összeférhetetlen emberek zökkentik ki a rendes kerékvágásból. No! e közben aztán kijut a keserűségből is. Nálunk az öröm olyan, mint a fehér holló. Hogy csak egy-két példát hozzak föl.

Egyik barátunkat a napokban kiértük el ama hosszú utra, honnan nincs többé visszatérés Dr. Banelli Géza ügyvédjelölt alig 30 éves korában szakadt ki e sira'om völgyéből. Jó emlékeket hagyott hátra köztünk, rengeteg bánatot zokogó szűzlelénél és szerető testvérlelénél. Temetése nagy részvét mellett folyt le. Az eső hullt, az éghőlt, az el volt borulva, mintha az Isten is megkönynyezte volna a korán elköltözőtet. Sirhanja fölött egyik legrégebbi pajtása, Wüsztner Henrik bírósági irattárnok, mondott hasonlatokban gazdag

gyászbeszédet, mely sirásra fakasztotta a hallgatóságot.

Nagyban készültünk e hó idusának megünneplésére. Készen volt a műsor; az asztalon hevert a hatalmas beszéd; hullámlásban voltak a kedélyek s mindenki várakozással nézett a nagy nap elé: midőn gyors szárnyakon terjedt el a hír: Muraköz elcsatolása végett a megye székhelyén zajos közgyűlés lesz. Két lényeges kérdés egyszerre, két hazafias kötelesség egyszerre! Mit volt mit tennünk? egyiket megtartani, a másikat el kellett odázni. Eleink tehát elmentek oda, ahol égető volt az elcsatolás kérdése: Zala-Egyszerre. Így aztán nem maradt más tenni valónk, mint hivatalos színezet nélkül megülni márczius 15-ét. S jóllehet hiányzott a rendezés, hiányzott az ünnepes külsőség, távol maradt minden tüntetés, mégis uralkodott köztünk a nap méltóságjeljes eszméje, hazafias lelkesedésre kelteti a szívünkben rejlő szent érzelem s különös rokonszenvvel fűzött mindnyájunkat egymáshoz a testvériség láthatlan kapcsa.

A nagyvendéglő éttermében gyűltünk össze egy esti 8 óra körül; az asztalok mind el lettek foglalva. Talán nem is lértünk volna többen, mint a mennyien valánk. Az étterem — pedig térsen ám! — ez uttal szüknek bizonyult.

Elsőnek a társaskör elnöke, a közkedvességű Götz Ferencz kir. járásbíró szólalt föl, rövid vázlatát nyujtva a nap méltóságának. Utána a dalárda énekelt el szép szabatszóval, meg-megszakított időközben a Hymnust, Szózatot, Nemzeti imát és az »Éj őseink hazája« című hazafias szellemű darabokat.

Kis vártatva kezdetét vette a lelkes öröm s megeredt a szónokiakot árja. Igazán c-inos beszédet lehetett hallani, hiszen mind szívből jött. Grész Alajos ügyvéd Göts járásbíróét, később a hazafias irányról ösmeretes perikai állami tanfőtletért, majd Jancsó Gyula kir. telekkönyvezetőért, mint buzgó tisztviselőért; Kleinszky Dező aljárásbíró és Jancsó Gyula Götz Ferenczért, mint társadalmunk lelkeért; Wüsztner Henrik bírósági hivatalnok Jancsóért, mint a perki dalos Tyrhou-ért; Götz Grészért, mint a kedves »Lúzi papaért«, majd ismét Grész Kleinszkyért, mint szilárd jellemű bíróért emeltek poharat.

A szónokiakot árja csak a lelkesedés hévvel, úgy hajnal körül halt el.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Ö Felsege, a királyné, f. hó 15 ére virradó éjjel Csáktornyan keresztül utazott. A Budapest felől jövő s már előre jelzett külön udvari vonat pontos időben, éjféli 1 óra 3 perczkor állított be az állomás udvarára. A 4 kocsi-ből álló vonat néhány pernyi megállapodás után tovább robotgat Trieszt felé Miramaréba, honnan hajón folytatja útját a felséges asszony Korfuba s innen a Szentföldre.

— Márczius 15-ike Csáktornyan. Márczius 15-ének emléknapját Csáktornyan is lelkesen megültk, ezuttal számbavehetően ötödször. A »Hatyu«-hoz címzett vendéglő disztermében rendezett ünnepélyen szép számu, válogatott közönség jelent meg: nők, férfiak egyaránt Este 8 órakor a daleylet által megállapított műsor kezdetét vette. Abrányi mélabus »Kossuth dalának« és Huber »Gyere hazá« kezdetű népdaleyvelegének eléneklése után, a program 3-ik pontjával Zrínyi Károly lapunk főmunkatársa, mint a daleylet által felkért szónok, elmondotta ünnepi beszédét. Zrínyi ur kiváló gondnal szerkesztett, nagy szorgalommal betanult és teljes hévvel előadott beszédét a jelenlevők élénken megénekeztek. A sikerült beszéd telve volt hazafias vonatkozásokkal s kiváló figyelmet érdemel a helyi viszonyokra vonatkozó, a beszéd záradékául elmondott azon rész, melyben érintvén Csáktornya és a Muraköz fekvését, a magyar nyelv terjesztése körül a magyarságnak hazafias magatartására appellál. — A beszéd után Rieger egyik régebbi szép dalát (»Borus

az ég) kifogástalan precizitással és ugyanakkor az alföldi legény-czimű gyönyörű dalát nagy hatással énekelte a dalegylet. A programmba felvett dalokon kívül még több szép dalt hallottunk a dalárdától, kár, hogy gyakrabban nincs szerencsénk találkozni dalárainkkal. A hazafias felkészítőnkben sem volt hiány. Elsőnek Pálya Mihály szép beszédben a hazát éllette, majd Alszegey Alajos lelkes hangon Kossuth Lajost. Az első felkészítőre a közönség a magyar Hymnussal, a másikkra a Kossuth-nótával felelt. A közönség emelkedett hangulatban éjjelutáni együtt maradt. A hazafias ünnepély rendezésében a csáktornyai dalegylest illeti az elismeres.

— **Bekics Gusztáv** országgyűlési képviselő jövő hó 2-án Nagy-Kanisán, 4-én Zala-Egerszegen tart fölvilágosítást. A tiszta jövődellem a »D. K. E.« javára fog fordítani. Nagy-Kanisán ennek az ünnepélynek rendezésére Hertelendy Béla orsz. képviselő elnökele alatt előkészítő és rendező bizottságot küldtek ki.

— **A. M. Q. T. Sz.** ma d. e. 11 és fél óraker az elemi iskola irodájában havi igazgatósági ülést tart.

— **A nagy-kanizsai** ev. ref. hitv. felkészítő Jávory Nándor, ki a múlt karácsonyi napokban nálunk is urvacsorát szolgáltattatott a ref. hitvallású híveknek, Nagy-Kanisáról vett hírek szerint Somogy Viszlón történt megválasztására folytatn eddigi állásáról lemondott. Helyét Sarkady Titus fiatal felkészítőlti be, ki husvét vasárnapján foglalja el állását, mely alkalommal beköszöntő beszédet mond.

— **Iskolai ünnepély.** A helybeli polgári iskolának Zrinyi-Önképző köre szintén megülte márczius 15-ének hazafias ünnepét. Szombat délután 2 óraker gyűlt össze az intézet fiatalosága az iskola rajztermében, a hol a tanestület jelenlétében folyt le a magasztos ünnepély. Velkey Zoltán tanár, a kör vezetője, nyitotta meg az ülést rövid beszéddel, melyben a napnak fontosságát ecsetelvé, felkérte köte a tanulóknak, hogy ők is igyekezzenek hazájukat oly igazán szeretni, a hogy ezt a márcziusi hőskönnél tapasztalhatták. Ezután Feisz Imre VI. oszt. tan. saját költeményét »Márczius 15-ét« szavallta el; Czirkovics Tamás VI. oszt. tan. meg a »Talpra magyart« A »Szittya-ve« cz. pályanyertes novellából Majcen Ferencz V. oszt. tanuló olvasott föl részleteket (szerzője Feisz VI. oszt. tan.) A »Szabadsághoz« czimű költeményét (saját szerzeménye) Schwarz Izrael V. oszt. tanuló szavallta el. A program utolsó pontja az »Ósi ház« költemény volt, melyet Schwarz Lajos IV. oszt. tanuló szavallt el. Az ünnepély kezdetén a Hymnust, végén a Szózatot énekeltek; a kart Alszegey Alajos tanár dirigálta.

— **Hircokodó** szolgabírói hivatal. A csáktornyai járás főszolgabíróság eddigi helyiségéből f. hó 16-án kihurcolkodván, a Szék-utczában, a Morandini-féle házban, folytatja működését.

— **Kisvezés.** A földmívelésügyi m. kir. minister Vugrinics Boldizsár cserencsozi lakóst és plébánost Zalavármege alsó-levendai járására néve az állandó gazdasági tudósító tiszttel bizta meg.

— **Légrádról** írják a következő sorokat: Folyó hó 9-én Légrádon egy igen derék, mindenki által tisztelt izraelita, Goldschmid Samu, mult ki az élők sorából. Temetése alkalmával nagy közönség részvéte mellett Szilvágyi Gyula evangélikus felkészítő meg-

ható gyászbeszédet mondott s a hogy a haláltas menet megindult, megszólaltak az evang. templom is harangjai.

— **Apróbb lopások** Mikulán Imre D. csányi lakosnak tyukólából 12 drb. tyukot loptak el f. hó 6-án. A nyomozásnak sikerült a tetteseket tul a Dráván, Ternovezen és Kelemen nevű községben Cseh Mária s Bukovecz Manka nevű hírhezt személyekben kipuhatolni, kik a loptott jószágot Maksz Mózes varasdi szikviz-gyárosnak adták volt el. — A t. hó 10-én Dráva Vásárhelyen megtartott országos vásár alkalmával Domitrovics Ferencz fejte alól éjel, alvász közben kabátját 1 frt 50 krt tartalmazó pénztárczájával s 2 lövével együtt ellopták. A tettes Kúcsák Antal, horvátországi szt. ilonai lakos volt. — A tolvajok a büntető igazságszolgáltatásnak átadattak.

— **Az ipartestület** csak nem tud megalkalni. Az ellenállás, mely a törvény végrehajtásának útjában áll, oly konok, merevségében oly következetes, hogy hasztalan faradozik a helybeli szolgabíró, Böles Sándor ur, már évek óta, hogy a törvény intenciójának érvényt szerezzen. A cizmadiák mereven ragaszkodnak a maguk régi egyletehez — mely a meg néhai cseh-rendszerből fönmaradt — a maga szokásai, a maga copfjaival — hogy semmiféle fölösztalatról tudni sem akarnak, még kevésbé arról, hogy a nem az »ó vértől« valókkal fuzionáljanak. A t. hó 13-ára összehívott ülés is csak oly eredmény nélküli volt mint annyi más az előtt. Argumentum, rábeszélés itt karba vezett; az oppositio győzte szóval, győzte beszéddel. Nem is született határozat ha csak a szolgabíró elhatározását nem tekintjük annak, ki a szemleimharcot megúván, intézkedés czéjából az egész ügyet a megye alispánjához tette át. Ennek talán lesz elég agyja ahhoz, hogy a kínai falakat ledöntse.

— **A város képviselőtestületi** ülést tartott f. hó 19-én délután. A negyszámmal összegyűlt atyák a már többször megbeszélit vágóhídnak ügyet egy bizottságnak adták kezébe, a melynek feladata lesz annak tervezetet, költségeit megállapítani, a miről jelentést tartoznak tenni. A bizottság tagjai: Prusztz Alajos, Szakonyi Zsigmond, Ziegler Kálmán, Morandini Báint, Debics János, Szilágyi Gyula, Rosenber Lajos, Novák Ferencz, Szeiverth Antal, dr. Krasovecz Ignác és Nuzsy Mátyás urak. — 2. A város kutja elromolván, kitiisztítása s fölemeése határozatilag kimondatott. — 3. A gyalogutnak kihatása ügyében fordult már egy ízben a város a déli vasut igazgatóságához; de egyelőre eredmény nélküli. Miután a keres teljesítésének okul felhozott akadály, a régi indóház, nemsokára lebontatik, a képviselőtestület újból megsürgeti az ügyet, minek következtében a város óhajának meghallgatására ismételve kerestetik meg a vasut igazgatósága. — 4. Hasonlóképen keretik föl intézkedésre az alispánosság is, hogy a Zrinyitéről, az oda erőszakolt czölöpöket a grófi uradalonnal eltávolíttassa. — 5. Határozatba ment az Ujtnak fölöltése és megigazítása. — 6. Kimondatott végül, hogy a vásárok alkalmával a lovak, a szarvasmarha ezentul elkülönítve s sorban állíttassanak föl a Vásártéren hogy a rend nagyobb s a hozzáférhető-ég kényelmesebb legyen.

— **A Muraköznek** a zágrábi egyház megyétől leendő elcsatolása ügyében a kormányhoz menendő küldöttség vezetésére Svastits Beó főispán ur kérétt fel; ugyancsak felkértek a vármegye országgyűlési képviselői a küldöttségben való részvételre. A küldöttségbe tagokul dr. Bárdi György, Eperjessy Sándor, Farkas József, dr. Gyömörey Vince, Háczy Kálmán, Koller István, Molnár Elek, Peozek György, Pihál Ferencz, Skublics Gyula, Skublics István, Skublics Jenő, Szabó Imre, Varga János, dr. Vislendvay József, Zakall Henrik és Ziegler Kálmán bizottsági tagok választattak.

— **Csesznák** Sándor árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál január végén hátralék volt 2772, február hóban beérkezett 2255, összesen 5027 ügydarab, melyből február hóban elintéztek 2102 darabot s így a hó végén hátralékban 2865 ügydarab. — Az irodánál január végén hátralék volt 254, február hóban leírás végett érkezett 2217, összesen 2501 ügydarab, melyből február hóban leírtak és expedáltak 2289-at s így február hó végén a hátralék 221 drb.

— **Iskolai hírek.** A helybeli tanítóképzőintézet tornacsarnokának felülvizsgálata megtörténvén, a tornacsarnok a szükséges tornaszökök fölszerellett. — A perlaki áll. elemi fiú- és leányiskola épületének utofelülvizsgálata érde- mében intézkedés történt.

— **„Az én Ujságom“**, ez a kitűnő gyermeklap oly derekasan folytatja pályafutását, mely valóban hálára kötelezi nemcsak a gyermekeket, hanem a szülőket, tanítókat is. Hatalmas eszköz családi körökben, iskolákban a gyermekek helyes irányú nevelésére. Vallás, erkölcs, haza szabadság... az emberiség legeszebb eszméi jótékonyan hatnak e lap hasábjairól a kis olvasók fejlfő érelem- és gondolatvilágára. Természeti történelmi tárgyak, a hazai föld ismeretése, mesék, mondák, elbeszélések, versek mind a gyermekeknek való hangon, nyelven vannak előadva. Hogy mily irodalmi színvonalon állnak »Az én Ujságom« közleményei, legmeggyőzőbben mutatja a munkatársak díszes névsora, mely irodalmunk színét-javát magában foglalja.

— **Az iparos és gazdaszökönség** igen közelről érdeköl és fontos műszaki üzlet nyílt meg Budapestben. Hoschek Testvérek nagykereskedők, kiknek törzsháza Prágában gyártelpekkel bir, gépolaj, zsiradékok, carbolineum, festékek, lakkok, valamint vegyi és műszaki czipkek előállítására; fióküzleteik pedig Brünn, Krakkengasse és Triest via ghega van; Budapestén is nyitottak egy főraktárt a Terež-körút 34. sz. a. Hoschek Testvérek ezen különlegességi üzletét különösen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe, mert a régi jó hírnévvel bíró czég a legjobb minőségekben szállít sürít, átvezető, kenő, elszigetelő, lényező és mázólo anyagokat, műszaki, mézga- és asbest-árakat, valamint gépeket és felszereléseket, továbbá gyári rakfára van olajok, zsiradékok és carbolineum s egyéb a legnagyobb vállalatok által elismert műszaki újdonásoknak. A Hoschek Testvérek czég tudomásunk szerint irabéli vagy szóbeli ajánlatokat terjeszt be kívánatra a hatóságoknak vagy vállalatoknak minden a szakmájukba való gyártmányok szállítására. Arjegyüket és mintákat pedig díjmentesen küld meg.

CSARNOK.

Petőfi szobránál.)*

Álljatok meg, álljatok a
Hömpölygő Dunánál!
Mondjatok egy szabadságdalt
Petőfi szobránál.
Lelkesítő, lángragyujtó
Szabadságdalt mondjatok,
Hadd vigyék szét a hazába
Hömpölyögve a habok!

Dobbanjon meg a Gellérthegy
Zúgó dalotokra...
Tán fölére örömben
A nagy költő szobra!
Homlokáról tán elszáll a
Honfíbat fellege!
Tán megzendül hívós ajkán
Rög nem hallott éneke!

Oh! ha egyszer még Petőfi
Ujra megszólalna!
S fölsírna a csatatéren
Kettétört lantja!
Oh ha mind azt elmondaná,
A mit el nem mondhatott:
Uj vér forrna ereikben
S megmozdulna a halott.

Látjátok e diacsugarban?
Fényt vet századokra.
Néma ajka is szedben szól,
Mint az élők kobza.
Érekszobrának hideg szívet
Vilamos tűz hatja át —
Égreemelt kézzel zengi:
„Szeressétek a hazát!“

Pósa Lajos.

*) Mutatványul közöljük ezt a megragadó költeményt „Az én Ujságom“ legújabb márczius 15-iki számából a kiadó felkérésére.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF.
Főmunkatárs ZRINYI KÁROLY.

Š urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaju novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Józsefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Čakovečkoga kotara gospodarom!

Predsedništvo našega zalavarmegjinskog gospodarskog društva pověřilo mi je, da se jedna obrambena zadruga proti Filokseri, spodobna balatinske okolice zadrugi i pri nas vu život vpelja, i mene je isto ovo društvo za prezeša imenovati dostojalo.

Kakti gospodar početnik vu obdelavanju (vu povanju) goricah i sam malo izkustva imam; a vu ovom kotaru kakov savez ali upliv na kaj, tak rekuć nikakov neimam, i zato se jesem na tom imenovanju jako zaćudil; — nego, da početak za volju dobroga dēla bude, poduzel i odlučil sam na dan 22-ga majja a vu sgradi (stanju) kr. preparandije (vu Čakovcu) po poldan ob pol četvrti vuri sēdnicu (spravišće) sazvati Ufam se, da ravnateljstvo bude tak dobrotivno, i nam za ov cilj jednu školsku sobu za hasnavanje spravića bude dopustilo, gde se za ovo dobro delo dospomenuti, tom prilikom novoga preze a izabrati kak takaj novi nasad ameriksanske loze (traja) pregledati budemo mogli.

Da sam na tak dalko vrēme odgodij sesiju, činil sam zato, da i najdalešnji gospodari ćim vu većšem broju dosjeti budu mogli, i tim se uspjeh sjednice i vtemeljenje zadruga leže postiglo bude. — Ipak za volju početka uzimam si slobošćinu pravila (regule) zadruga balatinske okolice predložiti, da se vu obzir vze meju stoga, da se budu mogla ista pravila gledēć na naše okolnosti predelati i prilagoditi.

§. 1.

Naslov zadruga:

„Obrambena zadruga medjimurske okolice proti Filokseri.“

Sedište: „Čakovec.“

§. 2.

Cilj zadruga.

Do vezda hvala Bogu neimamo Filokseru i daj Bog, da nje nebrojena vremena nebi imali! Cilj zadruga anda nemre drugi biti kak zevsema nastojati, da se od ovoga škodljivoga kukca izdaleka habamo i branimo, na kuliko ovo a pomoćjum osvedoćenja i znanosti postići budemo mogli, kak takaj da se povanje i obdelavanje goricah na on graduš sa-

vršenosti postigne, kaj je poleg odošnjah znanostjum i osvedoćenjem postići moguće

§. 3.

Za pistignuti taj cilj, iz sljedećega gledišta hoće zadruga svoje delovanje raziriti:

a) Da hoće zadruga izdati vu pućkom jeziku knjiži u, a kojom bude narod vputila, da je moći filokseru s motikami i opravom lahko k nam dovleći, — ovo za ravnanje onim, koji po takvih filoksernih mēstah putuju; — učitelji pak i svećeniki vu toj stvari moraju vnoho hasne svojim navukom med ljudstvom napraviti.

b) Naj nenarućujemo n'kakve fele trsja, i imajmo samo pazljivo pred očmi već ovdi se nahajajući nasad trsja i študerajmo ga.

c) Putujmo vu susedne gorice, koje su već s filokserom napunjene, — osobito pak vu susednu okolicu Saurić poleg Ormuža, — ova okolica ima prav takvoga funduša kak i naše gorice, pak se tom prilikom na susedovom kvaru nekaj za našu hasen navćiti moremo. — Da ako bi filoksera, nedaj Bog za koje vrēme k nam do la, da se budemo mogli njoj suprotstaviti. — I onda nesmemo sdvojiti ako bi nas ta nesreća postigla; ar naše ljepo Medjimurje ima prav takov gliboki ćrleno-ilovaćni i kamenati funduš, kakov ameriksankomu trsju godi. — Prav ovih dnevov ćital sam, da vu Ermellēku — spodobno našemu gorićnomu fundušu — već od 3 do 4 ljeta na jednoj magjarskoj mekoti 25 do 30 hektolitrov vina su dobili po primēru Jaques i Elvira. — Vu francuzkom 150 do 200 hektolitrov na jednom hektaru

I ja sam imal ovih dnevov priliku pri Dr. Geršak kr. notaru vu Ormužu od ljeta 1890-ga od ameriksanske loze (trsja) ćrnkasto vino koštati, koje je osobite finoga teka i arome bilo, a vrēdno je jedno staro vėdro 10 do 12 forinti.

d) Tam, gde bi filoksera s unistanjem trsja se grozila (bila to Lendava ali susedna Stajerska, ali naše drago Medjimurje) podpomagalo bi se sredstvom za s fondati ili s pomoćjum penezne podpore

e) Podvućali bi se proti fondanju Perenospora.

f) Hasnovite mašine, koje bi se za uporabu sposobnima iznašle, priskrbile i preporučale bi se.

§. 4.

Kotrigi zadruga.

Kotrig zadruga more biti vsaki gorićni gospodar, koj se s goricami bavi, koj je po odboru prijet i koj se obveže vu tećaju 8 ljet 50 krajcarov vsako ljetu kakti kotrig zadruga platiti. (S ovim sam to hotel postići, da zadruga ćim više kotrigov bi imala i dok bi se filoksera pokazala, mogli bi već ljepo svoticu penez si pribaviti.) — Ova svotca penez bi se uplaivala od kotrigov zadruga po §. 14.

Pravice kotrigov zadruga.

Vsaki kotrig zadruga more nazoćen biti pri sesiji odbora zadruga i pri spraviću, vu obodvih slu ajih more opazke priobćiti, ili predloge postavljati; slučajno takove i pismeno poslati, itd.

Od zadruga balatonske okolice više punktumov od njihovih pravilah primemo, samo kaj se tajnika tiće, mislim za vezda da bi dobro bilo jednoga na ovo ćasno mēsto bezplatno vzeti odnosno izabrati, i vu slučaju, ako bi filoksera nas pohodila, da bi jednoga, koj je školu gorićnu zvršilo i kak takaj za okolicu prikladne jednoga ili dva vinćelēre pogoditi, koji bi nas vu tom podvućavali.

Još jedenkrat apeliram ne samo na medjimurskih gorićnih gospodarov domorodstvo, nego takaj na primnanje svojega vlastitoga hasna

Kak sam već izkazal, na prvo postavil, nije dosta samo, da se ameriksanska fela trsja, već i karbolni sumpor, gde je zemlja ne odviše žilava i pesnata s hasnom zemlji prilagodi; ali dakak, onda mora trsje vu izvrstnoj jakosti i osobito dobro obdelano biti; ar drugać nikakvu hasen nebi postigli.

Vu obće pak prosim vnoho štovano obćinstvo, da bi se ćim vu većšem broju za ovo glasilo i zanimalo, da se ova stvar od svih stran zadosta rēšiti bude mogla.

B. Maszevich Victor.

Zimski razgovori.

X.

Tak je bilo odlučeno, da Miškeć pojde vu gospodaraku školu, pak denes zutra prēć vze me gospodarstvo, ako nebude soldat Druge mlajše sine odlučil je otec, ili dalje školati, ili dati vu trgovinu (šćunariju) ili kakvu meštriju.

Miškeć imal je prek vzeti celo gospo-

darstvo, da se nebi delilo i razrgalo, već da ostane celo, a kaj bu po pravici, da tuliko izplati bratom i sestram, ar da se raztrga gospodarstvo, ni jeden nebi mogel prav napredovati; tu bi nastalo siromaštvo, kak ju vidimo pri vnovih mužih, koji su se odvise na malo razdelili i razčepali svoj imetek, kojega su prvije skup imali.

Medtem toga dok je Miškec bil spodoben za gospodarsku školu potrebno je bilo još dvo ljeti. Za to vreme je domaj delal kak mu je jakost dopušta. Pravom srećom po dčcu svoju vzel je Jožef iste jeseni ia milosrdnosti jednoga siromaka starca rodum iz Kranjske, koji je, poseci vsakdašnji kruh, pohadjal tudje prage — na stan i hranu prek zime.

Ov siromašni stavec razmel je plesti ljepe fine košarice, vsakojačke koše, korpice i korpe od slame i šibja, kak takaj košnice za pčele.

Ov stavec iz zahvalnosti, da nebi zahman jel kruha, počel kaj kaj plesti ter napučavati i vućiti dčćicu, navlastito Miškeca, kak se distiju vrbove šibice, priradjuje slama, ter je celo bogu zimu vu il plesti vsake fele košarice, koše, košnice i korpe, pak je tim jako vno go priredil hiži, tak da su potlam pletenu robu mogli prodavati vu Čakovcu, Varašdinu itd. i za nju ljepe peneze dobili.

Nut kak se milosrdno delo napučuje obilno, ter potvrđuju reći dragoga našega zveličitelja Jezusa Kristuša :

„Blaženi milosrdni, ar oni hoćeju milosrdnost zadobiti, tojest obilnu plaću za svoju zablodnost.

Pokehdob pak je bil Miškec jako živ, to je otec imal šnjim vno go brige, da ga običava od zloćestoga društva. Oštro mu je prepovedal pod večer kam odhadjati, da se nebi s drugimi klataril, ili da nebi išel vu krmu na ples.

Jednokrat ga je vlovil, da je pušil cigaru, onda ga je oćinski opomnul, da toga vse nećini, ter mu je razložil, kak je nezdravo pušiti, osobito mladim, a zvun toga kuliko se zahman potepe novca za duhan. Dakak da mu nije veselja kratil, ali onda bi ga on sam sobom vzel, da kaj vidi.

Osobito je poleg toga i na to pazil, da mu se dčte kakvomu grdomu govoru neprivći, da nebi klel, da nebi psuval, već da bude uvěk ponizno, krotko i spametno govoril, prijazno i ćedno se ponašal. Za vse tak, kaj je hotel imati, moral je prositi.

Vu tom je bil otec jako ošter, ter ako bi ikaj i najmenjše nepristojna i nećednoga opazil, onda ga je navadno oćtro zešpotal.

To je isto i materi naložil, govoreći joj: Dok je drvo tenko, treba ga ravnati, da ne ogrbavi; zato pazi na dčte, ar nut jakše postaje i razvija se vse više, a ćim drvo počme cvestiti, treba paziti na gusenice. Najpogibelneše je doba od 16. do 20. ljeta: tu se pobudjuju strasti; nepazi li se, da se vu koreau nezadušuju, strasti opećeju mladencu život, ter bude iz njega nesrećnik.

Tak je, nije dosta, da se pazi na dčte i da je ćovek tim zadovoljen, da ide vu školu, nego treba na dčte i potli paziti i na vse ga dobro pridržavati. Navlastito,

da nigdar ne izostane od službe Božje, i da nigdar nemanjuje, ar manjgvanje je gnjezdo grčha.

Kak god su roditelji odhranjuvali Miškeca, tak su isto jednakom ljubavjum i brigom odhranjuvali i ostalu svoju dčcu. Vsa su dčca išla redom vu školu, kak su doraščivala. Na vsako se pazilo jednakom brigom. Dčca su morala biti uvěk ćista, pristojno se ponašati, zabavljati se s kakvim god poslom, vsigdi se privučavati redu. Na glas su skupa molila pred i po jelu, vu jutro i na večer, i gda je zvonilo na pozdravljenje.

Med sobom su se morala slagati i ljubiti, i kad bi koj kojemu kaj na žal vćinilo, to je navěk majka med njimi poravnala prez srde, tak da je rėdko kada trebala šibu vu ruke vzeti.

Naravski, da krotkosti dčćinoj vno go pomaže roditeljska sloga i blagost. Dčca su se ovd i navěk povadjala za oćem i majkom, koji su im davali ljepe pėldu govorom i ponašnjem. I roditeljskih vust nisu dčca nigdar ćula kletve, nigdar nepristojnoga govora, ili ogovarjanja ili svadje.

Bogoljubni, trėzni i ćisti povadjali su si dčcu med sobom. Na kaj su si dčcu negovarjali i vućili, to su i sami vćinili.

Ali su im zato i bila dčca na mig oćih poslušna: strah Božji početek je vsake křeposti.

I kćerke njihove Mariška i Vilma su ljepe uspevale. Kaj se tije ćistoe, ćednosti i pobožnosti, bile su prve vu selu. Ove dve devojćice bile su kińć vu školi, marljive i pristojne, da nebi rekel, da su selska dčca.

A i ih je i majka njegovala, kak svoje oko. Devojke rastle i razvijale su kak vrtne rućice.

Vu selu su ih držali za najljepše; prav to je vno go brige zadavalo oću, ter je on većkrat si ženu opominal, da pazi na nje i da ih ćuva od gizde. — gizda bo -- rekel je — prvi je od glavnih grehov i početek je ponizenja; gizda je strašno vabilo i mamilo na grčh.

Sveto pismo veli :

prevarljiva je ljubkost i ta ta (himben) je ljepota; žena, koja se boji Gospodina, ona zaslućuje pohvalu. Roza je navěk znala posla dati k erkam.

Pokehdob da nije bilo vu fari navučiteljice, to ih je sama vu rućnom poslu podvućavala, a kaj nije sama jznala, to je molila učiteljevu ženu, d i h ona podvućava, za tim vu hižnom gospodarstvu, vu mljekarstvu i vrtlarstvu.

Lena i konoplje sejal je Jožef vsako ljeta dosta; bilo je vu hiži njegvoj vu obilni sti lakna i prediva lenskoga i konopljenoga.

Da svoje drage kćerke potekne na marljivost, znaa bi im mati vu nedelju ćitati preljepi en navuk iz s etoga pisma, knjige mudrosti poglavja 31. kaj se ćita na dan svete matere blažene djevice Marije, ter jim je raztolnaćavala, kak žena mora biti křepostna, delana, kak m ra svojimi rukami delati i šivati rubaće, kak mora pasiti na vladanje hiže svoje i kruha nigdar vu ljenosti jesti, ter vusta svoja odpirati mudrosti, i da joj je navěk navuk blaga na jez ku.

Preporučivala je njim, da na sebe paze, da budu bogoljubne i sramežljive, blage i ćiste, ar je Jezus rekel :

Blaženi ćistoga srca, ar budu Boga videli, Bg bude navěk s njimi i vu njihovom srecu prebval.

KAJ JE NOVOGA ?

Katolićka hierarchia.

Po najnovšem vremenu ima denes katolićanska cirkva 61 kardinala, 818 nadbiškupah i biškupah latinskog obreda, 52 nadbiškupa i biškupa vsakojačkih istoćnih obredah, 308 naslovnih nadbiškupah i biškupah i 9 prelatah s biškupskom jurisdikćiom. Med vsemi biškupi ima ih samo još 5, koje je papa Ćrgur šestnajsti imenoval. Senior (najstareši) katolićkog episkopata je nadbiškup Kenrik vu St. Louisu vu severnoj Americi koji je već 24-ga aprila 1841. ljeta bil imenovan za naslovnoga biškupa vu D asuu. Dene je 85 ljet star. Za njim je najstareši biškup papa Leo trinajsti, koji je 17-ga januara 1843 ljeta imenovan bil za naslovnoga biškupa. Katolićka cirkva latinskog obreda ima 8 patrijarkah, 148 metropolitiskih sćelah, 19 nadbiškupijah i 87 biškupijah, koje nespadaju vu nikoju cirkvenu provinciju, već podpadaju svetoj Stolici, — 623 sufraganske biškupije, 17 prelatah 7 apostolskih delegacijah, 117 apostolskih vikarijatah i 43 apostolskih prefektature. Po zemljah nadbiškupije i biškupije latinskog obreda ovak su razdeljene : Italija 275, Francezka 84, Austro-Magjarska s Bosnom i Hercegovinom 58, Španjolaka 54, Englezka s Irskom i Maltom 52, Njemaćka s Luksemburgom 26, Rusija 15, Portugalaska 12, Grćka 8, Turska evropska 7, Belgija 6, Holandezka 5, Švajcarska 5, Rumunjska 2, Monako 1, Srbja, Bugarska 1, Crna gora 1; — izvan Evrope : Sjedinjene države severo-amerikanske 80, srćdnja i južna Amerika 75, Istoćna Indija 27, englezke kolonije vu severnoj Americi 25, Meksiko 22, Australija 18, Nova Selaudija 14, Afrika 13, Filipinski otoci 5, Azijatska Turska 4.

Novi magjarski primas.

Naproti prvim glasom, koju su oznaćivali nasljednikom kardinalu primasu Šimoru veliko-varadinskog biškupa Lovru Šlauha, najvućenešega i najrećljivješega cirkvenog dostojanstvenika Magjarske, javljaju vezda, da bude primasom imenovan jegarski (egri) nadbiškup Jožef Samassa, rodjen 30-ga septembra 1828. ljeta, od ljeta 1871. do 1873. bil je biškup Zripski, a od 1873-ga ljeta nadbiškup egerski. Isto tak odluceno je za stalno, da se sjeđište primasa prenese iz Ostrogona vu Budimpeštu, ter kormanj sada proućava spise o prenosu biškupske stolice ćnanadske iz Makoa vu Temišvar, i Munkaćske iz Ugvara vu Munkać.

Potonol parebrod (damsif).

Iz Antverpena javljaju 9-ga toga meseca, Parebrod „Serpent“ koji je odovud odplovil vu Bombay, potonul je vu indije skom oceanu. Petdeset personah se je vtopylo.

Grabežna zverad vu Bonni.

Bosanske novine javljaju, da je vu Bosni i Hercegovini od ljeta 1880. do 1889. vubijeno 8230 vukov i 861 medvedov, Od

Ijeta 1888 rabi se i gift s trichnin. Muži vubijaju ove grabežljivce i sekirami.

Kak je pogibeljen prazen strah.

Dekle (čubarice) znaju malemu dčcu kojeim plašiti, da jim nesu dosadna, da vmukneju. Jedna dekla ostala je s detetom sama doma. Vu krčmji je bila mužika i ples. Postelo se je i deklj ta iti, ali je ne hotelo dčte, poldrugo ljeto staro, zaspati. Hitro mu je napravila nekakvo strašilo, postavila ga je pri podnožju postelje i rekla je: Ako samó crmkneš, bude te črai zgrabl. Plaho dčte je vmuknulo, a dekla je otišla na ples. Gđa su se povrnuli roditelji dimo, našli su dčte, kak izbuljenimi očmi gledj vu strašilo — ali veó mrtvo. —

Praznoverje.

Prazna je včra, da se vsaki duh vmrloga nazad povraća i kak mrtvi imaju svoju vuru od polnoći do jedne vure. Ali ipak se čuje visekrat štopot? Kaj je to? Kaj štopoće? Kaj ruži? Mački, kada, kak je reć gustovanje imaju. I takovi većkrat silen štopot dižu na najžu, a vu noći utvaranje čovečeje isti štopot pet put glasneše čuje, kak i najnaravniju noćju prikazu toliko put vekšu i strahovitešu vide. Pri jednoj hiži vu selu P . . . fa, dugo je v.e.mena po noći bućilo na najži. Nigdo se ne podufal pogledati. Sin, koji je hodil negda vu školu, nagovori nazadnje ostale, da bi išli njim gledat. Strahovita jim se prikaza pokazala, koja je i noge imela. Vsi su pobegli, a sin pograbi prikazu (tobož tu strahu) za roge i potegne po štengah domaću kozu, koja se navćila spat hoditi na najže.

Horvatsko-magarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések

Oruże. — Eszközök (szerszámok)

II.

- Sekirom drva čepamo.
- A fejszével fát vágunk.
- Sekira je oštra.
- A fejsze éles.
- Glava sekire je debela i tupa.
- A fejsze feje vastag és tompa.
- Vu glavi sekire je luknja.
- A fejsze fejében lyuk van.
- Vu luknju se dene držalo.
- A lyukba tétetik a nyél.
- Sekiru dela kovác.
- A fejszét a kovács készíti.
- Sekiru hasnuju drvari, kolari, tesari i mesari.
- A fejszét használják a favágók, bognárok, ácsok és mészárosok.
- Kolari i tesari hasnuju i bradvu (sírókku).
- A bognárok és ácsok a bárdot is használják.

— Širočka je spodobna sekiri, ali sekira je vekša kak širočka.

A bárd hasonlít a fejszéhez, csakhogy a fejsze nagyobb mint a bárd.

— Luknje svedrom vrtamo vu desku.

A lyukakat furóval furjuk a deszkába.

— Sveder ima vrtáč i držak.

A furónak van furója és nyele.

— Vrtáč je od željeza, držak je od drva.

A furó vasból, a nyele fából van,

— Jesu mali i veliki svedri.

Vannak kis és nagy furók.

— Čavlje zabijemo s hamrom.

A szöveget kalapáccsal verjük be.

— Hamer ima glavu i držak.

A fejszének van feje és nyele.

— Hamer hasnuju stolari, kováci i drugi meštterski ljudi.

A fejszét használják az asztalosok, kovácsok és más mesteremberek.

— Čavle vadimo iz deske s klešci.

A szöveget kihuzzuk a deszkából fogóval.

— Klešće su od željeza napravljena.

A fogó vasból van készítve.

— Klešće kupuju vu štacunu.

A fogót a boltban vásárolják.

— Drva pilimo pilom.

A fát fűrészszel fűrészseljük.

— Pila ima zubce.

A fűrésznek vannak fogai.

— Zubi su oštri i spicasti.

A fogak élesek és hegyesek.

— Na drzku je vojtica.

A nyelen kötélke van.

— Ima malih i velikih pilah.

Vannak kis és nagy fűrészek.

— Iгла ima špicu i luknju.

A tűnek van hegye és lyuka.

— Vu luknju se napela konec.

A lyukba luzatik a czérna.

— Iglom šivaju svelje rubaće i gaće

Tűvel varrják a varrónók az inget és gatyat.

— Krojač odeću takaj iglom šiva.

A szabó a ruhát szintén tűvel varrja.

— Platno reżemo škarjami.

A vásznat ollóval vágjuk.

— Škarje imaju no ize i držke.

Az ollónak vannak kései és tartói.

Nekaj za kratek čas.

1.

Recept.

Doktor: Od ove medicine budete vsaki fertalj vure jednu žlicu vzeli. Od denes počemši morete i jeden kriglec pive piti.

Betežen Gjura: I pivo bum pil vsake fertalj vure jeden kriglec?

2.

Iz kréme.

Krémar: Kaj ne, da je to dobro vino?

Gost: O je, jako dobro!

Krémar ali sam se i mučil dok sam ga tak skup spravil. —

3.

Živi mrtvec.

A: Oho pajdaš! kaj ti još živiš?

B: No pak zakaj nebi živel!

A: Im sam ja to vu novinaj čtel, da si vumrl.

B: I ja sam takaj to isto čtel; ali sam si taki mislil da to mora laž biti.

4.

Kak dugo živi jelen?

Gospon iz varaša: Uh! Ali je ljepi ov jelen, kakvo stareš more ipak takov jelen doživeti?

Lugar: To njim od toga zavisi, da — kak ga gđa striji gdo.

5.

Doktor i šnajder.

Jeden doktor dal je svojemu šnajdaru nazad opravu, ar je ne bila dobro skrojena.

Za jeden tjeden srel se je šnajdar s doktorom prav, kak su mrtvoga nešli na grobje.

Oh! kak su oni gospon doktor srećni, rekel je šnajdar. Kak, zakaj? zapital je doktor.

Zato, da njim njihovo srušeno delo nigdo dimo ne donese, rajši na grobje.

6.

Navučitelj: S čim bi vi mogli dokazati, da se svet vrti?

Preparand: S trimi litri jakoga vina!

7.

Navučitelj: Je, glejte moja deca od vekivečnosti nejmate niti pojma, niti si nemrete predstaviti kaj je to vekivečnost, zato vam budem ja vezda raztolnačil.

Anda misljite si vi, da bi vse zemlje, ovoga sveta bile hičene vu rno morje, pak da bi iz tih namočenih zemljah napravil gdo jednoga gambaloca, to bi bil za sigurno jeden veliki gambaloc; ali vekivečnost je još za čudaj krat vekša.

8.

Navučitelj: Poveč mi Pista, zakaj je to greh ako čovek sam sebe zakolje?

Dijak: Zato, ar to zdravju škodi.

NYILTÉR.*

Selyem Grenadin fekete és színes
(más világos színekben is) méterje 95 krtól 9 fut 26 krig (18 minőségben) küld egész ruhákat díj- és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelekre Svájcba 10 krcs bélyeg ragasztandó.

* E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

»The Gresham«

Pri »The Gresham« zvanom london-skom društvo (vu Čakovcu je upravničtvo pri Graneru stacunar), je moći život osigurati. Tojest plati, gdo si hoće život osigurati, po letu veku ili menjsu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoće pa dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenuto društvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moći život ženskah i decah osigurati. Ovo društvo ma svoje glavno upravničtvo vu Budapestu.

VASUTI MENETREND

CSAKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	Óra	Percz	Idő	Gyora- posta- és vegyesv.
Kanizsa felé	Reggel	5	—	Bpesti	gyorsv.
"	Délben	11	55	"	postav.
"	Ejjel	10	26	"	"
Pragerhof felé	Reggel	6	26	Prágai	"
"	Délután	4	13	"	"
"	Ejjel	1	14	"	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	7	10	Bpesti	vegyesv.
"	Délután	4	36	"	"
Varazsdig	Este	10	31	"	"
Egerszeg felé	Reggel	5	—	Bpesti	"
"	Délután	4	5	"	"
Érkezik					
Kanizsa felől	Reggel	6	36	Bpesti	postav.
"	Délután	4	17	"	"
"	Ejjel	1	29	"	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	39	Prágai	"
"	Délben	11	27	"	postav.
"	Ejjel	9	58	"	"
Zágráb felől	Reggel	4	47	Bpesti	vegyesv.
"	Délelőtt	11	27	"	"
"	Este	9	12	"	"
Egerszeg felől	Délben	11	33	Bpesti	"
"	Este	10	55	"	"

Gabonáinak. — Cena žltka.

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7	85
Zab	Zob	6	60
Rozs	Grž	7	—
Kukoricza	Kuruza	6	55
Árpa	Ječmen	6	50
Fehér bab	Grah beli	8	—
Sárga »	» žuti	6	75
Vegyes »	» zmšan	6	—

LOTERIJA. Grac 15. marcíuša 1891.
23 60 74 54 5

ODGOVORNI UREDNIK:

MARGITAI JOZSEF

Glavni suradnik:

GLADFERENCZ.

HIRDETMÉNY.

Jó állapotban levő lakatos és kovács eszközök jutányos áron azonnal eladtnak. Hol? és mennyiért?... a vevőknek megmondja a lapok kiadóhivatala.

O G L A S.

Špolarska i kovačka meštarska sredstva (meštirja) vu dobrim položaju, za fal cenu se taki kupiti moreju. Gde? i za kuliko?... povedalo bude kupczom izdateljstvo ovih novinah. 785 3—3

4960. tkvi szám 890.

Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bradács Mária és Gergán Márton kottorii lakosoknak Golubics Mátyás örökösei elleni végrehajtási ügyében 18 frt 90 kr. hátralékos perköltség, 18 frt 26 kr. végrehajtás és folytatólagos végrehajtás kérésű s ezuttal 7 frt 10 kban megállapított költség behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. bíróság) területén fekvő Kottori község 168 sztkjvben A I 1. 3—12. 14—17. és 19 sor sz. a. foglalt Golubics Jakab hagyatéka, Golubics Vincze (nős Petrász Teréz) és Golubics Rókus nkoru nevén álló ingatlanok 863 frt becsárban Kottori községben a községi bíró lakásán az

1891 évi április hó 1-én d. e. 10 órakor

megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben megpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap a. a másodikat u. a. 30 nap a. a harmadikat u. a. 60 nap a. minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 % -os kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen árverési hirdetemény kibocsátásával egyidőjűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. bíróság tkvi oszt. s Kottori község előjáróságánál megtekinthetők.

Perlakon 1890. deczemb. hó 31.

KLESTINSZKI

794

kir. aljbíró.

658 tkvi szám 891.

Arverési hirdeteményi kivonat.

A csáktornyai királyi járásbíróóság mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített árvtára végrehajtásának Szerneck János végrehajtást szenvedő elleni 290 frt tökéketelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai királyi törvényszék (a csáktornyai királyi járásbíróóság) területén levő a nedeliezi 656 tk. 466a, 982], 2309/a hrsz. a. ingatta-

nokból S zentecz Jánost fele részben illető és 273 frta becsült ingatlanok, továbbá a nedeliezi 81 tk. 25 hrsz. a. fele részben Szerneck Jánost illető és 165 frta becsült ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi április hó 1-én d. e. 10 órakor

Nedliczen a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni? fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-éa 3333. sz. ja. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1891. évi február hó 18-ik napján.

A csáktornyai királyi járásbíróóság mint telexkönyvi hatóság.

793.

5735/tk. 1890.

A kebelbeli irattárnok a magas kincstárnak Patafta Mihály elleni végrehajtási ügyében a 3724/90 tk. sz. árverési kérvényt beteterjeszti

Arverési hirdetemény.

A perlaki királyi járásbíróóság, mint telexkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a magas kincstárnak néhai Patafta Mihály örökösei, névszerint; Patafta Teréz Lopen Andrásné turcsiscei és Patafta Lénárd derzsimoreczi lakosok illetve ezek részere az itteni 492790 tk. sz. végzésel dr. Tersánszky Gyula perlaki ügyvéd elleni végrehajtási ügyében a perlaki királyi járásbíróóság és nagykanizsai királyi törvényszék területén fekvő Turcsisce község 22. számú tkvben A I 1—6 r. 24. 25. 143. 148. 211 és 414. hrsz. a. foglalt birtoktest és ezután járóleglő és erdő illetmény 396 frt kikiáltási árban a nyilvánkönyvileg biztosított 73 frt 33 kr. kincstári tőke, ennek 1888. évi január 1-től járó 6 százalékos kamatai 6 frt 60 kr. végrehajtás kérelmi s ezuttal 4 frt 80 kban megállapított árverés kérelmi költségek behajtása céljából Turcsisce község házánál az

1891. évi április hó 3-ik napján d. e. 9 órakor

Zalamegye tisztí ügyésze vagy helyetese kibocsátott megállapított nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben mégpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 8 nap a., a másodikat u. a. 30 nap a., a harmadikat u. a. 60 nap a., minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen

hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított átvéresi feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. bíróság tkvi osztályánál s Turcsisce község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Perlakon, 1891. évi január hó 9-ik napján.

KLESTYINSZKI
kir. aljbíró.

995.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva legelősebb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés“-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérthetőbb s e mellett tárgyilagos hírtudósítását egyedül az „Egyetértés“ közli. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt, amire szüksége van. Változatosan szerkesztett tározójában annyi regény olvasható, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr. negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Magánvevőknek való gyönyörű minták ingyen és bérmentve. Szabóknak való mintakönyvek, a minők még nem léteztek, bérmentlen és 20 forintnyi betét mellett, mely összeg a megrendelés alkalmával levonatik.

Öltözetekre való kelmék.

Peruvien és dosking a magas Cierna számára, szabályszerű kelmék cs. és kir. hivatalnok-veterán, tüszelő, tornász, eselőd-egyonruhákra, teke- és játékaasztalra való posztó, loden vízmentes kelmék va eszkhabatekura, mooskelmek, utazóplaidok 4—14 frtig stbb. Ki jutányosan tisztességes, tartós, tisztá gypot kelmé árul és nem olcsó rongyot, melyet különféle helyről ajánlanak és a szabóbért is alig éri meg, vásárolni akar, forduljon következőhez:

Joh. Stikarofsky in Brünn.

Legnagyobb posztóraktár Ausztria-Magyarországban. Fél millió megérő óriási raktórommal és világforgalmu üzleteinél nagyon természetes, hogy nagyon sok maradákkal rendelkezem; minden józanul gondolkodó ember okvetlen be fogja látni, hogy ily sok maradékból mintákat küldeni nem lehet, miután néhány száz mintamegrendelés után hamarosan nem maradna semmi. Valóságos szóhámoság tehát, ha posztóczegek mégis maradék minsként hirdetnek és ilyen esetben a mintadarabok egész végekből és nem maradákokból valók; az ilyen eljárás czéjja könnyen érthető. Maradékok, melyek meg nem felelnek, kicserélteinek, vagy a pénz küldetik vissza. Maradék megrendelésnél a színt, hosszt, árt tessék megjelölni. Szétküldés csakis utánvétellel. 10 forinton felül bérmentve. Levelezés magyar, német, cseh, lengyel olasz, és francia nyelven. 777 5—20

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy f. évi márczius hó 15-én helyben Ivácsicsné asszony házában (az izr imaház átellenében)

férfi és fiu divat-üzletet

nyitottam.

Főtörekvésem oda fog irányulni mérték szerinti megrendelések legujabb divat (façon) szerinti pontos szilárd készítése és jutányos árak mellett a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemelni.

Megjegyzés. Bel- és külföldi legujabb és legdivatosabb szövetek nagy választékban folyton raktáron vannak — ugyszintén saját készítményű

kész férfi- és fiu öltönyök dús választékban.

Midőn még a n. é. közönség számos szives látogatását kérném, maradtam

Külön tisztelettel:

IVACSCICS IGNÁCZ,

szabómester.

789 1—

! 20%-kal leszallított árak !

POLLÁK GYULA

CSÁKTORNYÁN

főtér, új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

kész férfi- és gyermeköltönyök raktárát,

továbbá

kalap, férfi, női és gyermek lábbeli,

ugyszintén

fehérneműk, kesztyűk, esernyők és harisnyák

nagy választékban.

Habig és Pichler-féle kalapok helyben csakis nálam kaphatók.

Mérték szerint — a legfinomabb és legdivatosabb öltönyök készítését elvállalom — minták nagy választékban folyton megtekinthetők.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek — s kiválasztás végett is készséggel küldök.

! Verseny nélkül !

Kész férfi- és gyermeköltönyök!

Kalap-, lábbeli és fehérneműk!

A miskolci gyalog- és lovaslaktanya összes cement s csatornázási munkáinak vállalkozója.

Sartory Oszkár

építő-anyagok raktára és cement-áru gyára Nagy-Kanizsán.

Van szerencsém azon tiszteletteljes jelentést tenni, miszerint raktáromban a legkiválóbb minőségű mező- és vakolat-gipsz, építészeti mész, hydr mész, román cement, 1^a román cement és valódi perlmooosi portland cement

készletet tartok eredeti gyári árak mellett; továbbá a Nagy-Kanizsán berendezett cementáru gyáramban kitanó és valódi portland-cementből készült cementlemezeket, természetes vörös és fekete színben, különféle nagyságban közönséges és mesterséges márványban gyártok mindennemű épület díszítményeket, szállítok étvállalok cement építési munkálatokat u. m. veneciai-terrazzi gr. ni. mozaik padozat talapat, vízvezető

cement-csatorna, falak szárazzá tétel, vízvezeték hegyre-állítását, szarvasmarha abrak-sorompók, abrak lehűtő kádak és vizgyűjtők elkészítését, Steyer homokköt, karsti és karrai márványt, kelheimi leneszt elszigetelő kátrányos lemezeket — különösen előnyösek és ilyen állapotban megtartására. — kereszt-ágakat, falakapcsokat, a legjobb minőségű vasból gazdasági gépeket, ugyszintén szerelmeket, valódi chamotte kályhákat a legelősebb árak mellett szállítok általában minden az építészet és gépszakmába vágó megrendelések a leggyorsabban és legjutányosabban teljesíttetnek. Kívánatra előleges árszabásokat, mintalapokat, rajzokat, fényképeket és mintadarabokat mindenkor kész vagyok beküldeni.

Kiváló tisztelettel

Sartory Oszkár.

Fiók-üzlet MISKOLCON.